

Smernica číslo	R- /2020	Verzia:	
Názov smernice	KRÍZOVÝ PLÁN OCHRANY zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) v zariadení DSS a ZPS SENICA	Výtlačok č.:	
Charakter smernice	interná riadiaca		
Vydaná dňa	31.03.2020	Počet strán:	
Účinnosť od	01.04.2020	Strana č.:	1

**KRÍZOVÝ PLÁN OCHRANY
zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby
pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom
šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19)
v DSS a ZPS SENICA**

	Meno	Funkcia	Dátum	Podpis
Spracoval:	Bc. Barcajová Dana	Hlavná sestra	31.03.2020	
Schválil:	JUDr. Zita Rišková	Riaditeľka	01.04.2020	
Preveril:	Mgr. Valúšková Lenka	Sociálna pracovníčka	01.04.2020	

OBSAH

Strana

1. Účel.....	3
2. Úvod	3
3. Informácie o víruse Covid-19	3
4. Metodika činnosti pri vzniku mimoriadnej udalosti	4
5. Zloženie krízového tímu	7
6. Prílohy	8

1. ÚČEL

Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov SENICA (ďalej DSS a ZPS SENICA) je rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti Trnavského samosprávneho kraja a poskytovateľ sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Zb. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách) a v súlade so zriaďovacou listinou vydanou Trnavským samosprávnym krajom poskytuje sociálne služby v domove sociálnych služieb, v zariadení pre seniorov, v špecializovanom zariadení celoročnou pobytovou formou.

DSS a ZPS SENICA vzhľadom k aktuálnej epidemiologickej situácii

v y d á v a

KRÍZOVÝ PLÁN OCHRANY zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby pre prípad mimoriadnej udalosti spojenej s nebezpečenstvom šírenia infekcie spôsobenej koronavírusom (COVID-19) v DSS a ZPS SENICA

2. ÚVOD

Krízový plán upravuje preventívne postupy pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov ochorenia COVID-19 spôsobeného koronavírusom u prijímateľov sociálnej služby alebo zamestnancov zariadenia. Prináša vedúcim zamestnancom základné informácie o ochorení COVID-19, návrh postupov a opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia a postupy v prípade väčšieho rozšírenia ochorenia.

3. INFORMÁCIE O KORONAVÍRUSE A OCHORENÍ COVID-19

Nový koronavírus SARS-CoV-2 je respiračný vírus. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odobratých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

Príznaky ochorenia

- *teplota nad 38°C* (pozor! u starších a imunitne oslabených klientov môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zväžiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- *kašeľ*,
- *sťažené dýchanie* (tzv. dýchavica, klient nevie dokončiť nádych (ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- *bolesť svalov*.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klientov s oslabeným imunitným systémom a to u:

- seniorov nad 65 rokov,
- klientov s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovo-cievne),
- klientov liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi

4. METODIKA ČINNOSTI PRI VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

4.1. PREVENCIA ŠÍRENIA INFEKČIE

Najlepším spôsobom, ako zabrániť nákaze, je vyhnúť sa expozícii (t. j. stretnutiu s infikovaným človekom alebo expozícii vírusom).

Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov:

- Vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením.
- Skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí.
- **Často si umývať ruky teplou vodou a mydlom** (najmä pri priamom kontakte s chorými alebo izolovanými pri čakaní na výsledky v prostredí zariadenia sociálnych služieb alebo ich okolí), **ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné** ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu.
- Účinnosť umývania rúk možno zvýšiť použitím dezinfekčného mydla s virucídnym účinkom.

Zamestnanci DSS a ZPS SENICA by si mali umývať ruky:

- pred odchodom z domu,
- pri príchode do práce,
- po použití toalety,
- po prestávke a denných pracovných činnostiach,

- pred prípravou jedla a nápojov,
- pred a po konzumácii jedla a nápojov, vrátane desiat,
- pred odchodom z práce,
- pri príchode domov,
- po každom priamom kontakte s chorým alebo izolovaným klientom.
- Nepoužívať spoločné uteráky a predmety osobnej potreby.
- Dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov v zmysle prevádzkového poriadku a po každej činnosti, pri ktorej došlo ku ich kontaminácii a vetrať.

Veľmi dôležité je dodržiavať zakázať návštev. Ani vo výnimočných prípadoch nepovoliť návštevy príbuzným, ktorí sa vrátili z rizikových oblastí alebo vykazujú známky respiračnej infekcie. Zdraví príbuzní, bez epidemiologickej anamnézy môžu mať povolené návštevy vo výnimočných prípadoch, ak sa jedná o paliatívneho klienta. O takejto návšteve musí byť vedený záznam a dodržané všeobecné preventívne opatrenia na zabránenie prenosu kvapôčkovej infekcie.

4.2. REPRESÍVNE OPATRENIA (SEKUNDÁRNA PREVENCIA) V PRÍPADE PODOZRENIA NA RESPIRAČNÚ INFEKCIU

V prípade ochorenia je základnou prevenciou šírenia vírusu **izolácia chorého a jeho kontaktov** pred, ako aj po vypuknutí ochorenia v období jeho nákazlivosti (t. j. 14 dní resp. podľa usmernenia lekára).

Osoby s akútnym respiračným ochorením by mali dodržiavať respiračnú hygienu – dodržať dostatočnú vzdialenosť od iných osôb, zakryť si ústa a nos rúškom.

4.2.1. POSTUP PRI PODOZRENÍ NA OCHORENIE COVID-19 U ZAMESTNANCA

Inkubačná doba ochorenia je od 2 – 14 dní. Z tohto dôvodu zamestnanci, ktorí boli **vystavení stretnutiu s človekom so známym, t. j. potvrdeným prípadom COVID-19**, majú byť bezodkladne izolovaní v domácom prostredí počas 14 dní od posledného kontaktu s chorou osobou, nakoľko sa v priebehu tohto obdobia môže u nich vyvinúť ochorenie s príznakmi.

Zamestnanec DSS a ZPS SENICA je o kontakte s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19 **povinný** telefonicky informovať riaditeľku zariadenia. Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého **má kontaktovať najskôr**

telefonicky a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť infekcie COVID-19. O prípadnom nariadení karantény t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ a v tomto zmysle je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená. V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca DSS a ZPS SENICA sú izolovaní všetci klienti, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované za použitia virucídneho dezinfekčného prostriedku podľa dezinfekčného plánu Hygienicko-prevádzkového poriadku DSS a ZPS SENICA a usmernenia pracovníka RÚVZ.

4.2.2. POSTUP PRI PODOZRENÍ NA OCHORENIE COVID-19 U KLIENTA

V prípade, ak je podozrenie na infekciu COVID-19 u klienta, je zodpovedným zamestnancom DSS a ZPS SENICA kontaktovaný ošetrojúci lekár (všeobecný lekár pre dospelých alebo geriatry), ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Pokiaľ nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RÚVZ Senica.

V prípade, ak regionálny hygienik RÚVZ vysloví podozrenie z infekcie COVID-19, ale rozhodne, že chorý klient nebude prevezený do zdravotníckeho zariadenia na ďalšie odborné vyšetrenie alebo hospitalizáciu, ale vyšetří ho tím záchranej zdravotnej služby, ktorý odoberie aj vzorky na potvrdenie alebo vyvrátenie podozrenia na COVID-19, tak je v zariadení sociálnych služieb chorý klient zabezpečený v prísnej izolácii podľa odporúčaní odborného pracovníka RÚVZ. V starostlivosti o tohto klienta sa postupuje rovnako ako v prípade bežnej respiračnej vírusovej infekcie. Izba s izolovaným pacientom je označená ako infekčná z dôvodu, aby boli zamestnanci jasne informovaní o potrebe dodržiavania režimových opatrení a bariérovej ošetrovacej techniky.

Chorý klient by mal používať rúška, ktoré sú následne bezpečne uskladnené v špeciálnej nádobe označenej ako **biologický odpad** alebo aspoň v 2 vreciach a samostatnej nádobe pre zhromažďovanie biologického materiálu, ktorý sa má pravidelne vynášať za prísnych podmienok, ktoré nedovolia kontaminácii okolitého prostredia mimo izbu izolovaného klienta. Následne má byť tento materiál zlikvidovaný podľa prevádzkového poriadku zariadenia, ktorý musí obsahovať postup zberu a likvidácie odpadkov z hľadiska ich charakteru (biologický, ostrý, komunálny a pod.). V takomto prípade sú zakázané návštevy, iba v špeciálnych prípadoch môže riaditeľ zariadenia povoliť návštevu chorého rodinou, a to v prípade zlého psychického stavu klienta alebo ak je klient v paliatívnej starostlivosti. Personál je

vybavený jednorazovými pomôckami určenými pre prácu so suspektným (podozrivým) alebo s potvrdeným ochorením COVID-19, ktoré mu v prípade, že ich nemá, zabezpečia Štátne hmotné rezervy. Personál je vzdelávaný podľa vnútorných predpisov a pokynov RÚVZ. Jednorazové pomôcky použité na ošetrovanie chorého klienta sú bezpečne likvidované ihneď po použití (vrátane papierových obrúskov použitých pri kašľaní, či fúkaní nosa). Ak nie sú k dispozícii jednorazové pomôcky určené pre prácu s COVID-19 a nemožno tak zaistiť dostatočnú ochranu personálu, musí byť klient v spolupráci s RÚVZ odoslaný sanitkou vybavenou na prevoz infekčného pacienta do zdravotníckeho zariadenia a hospitalizovaný počas celej doby infekčnosti.

Na základe vyplnenia formulára o hlásení kontaktov môže byť nariadené izolovanie všetkých klientov, ktorí prišli s chorým klientom do kontaktu, ak tak rozhodne miestne príslušný RÚVZ. V takom prípade sa DSS a ZPS SENICA riadi odporúčaním RÚVZ.

4.3. MANIPULÁCIA S ODPADOM

Všetok odpad, s ktorým bola osoba v styku, vrátane použitých vreckoviek, inkontinenčných podložiek a ďalších predmetov znečistených telesnými tekutinami, má byť vložený do plastových vriec na odpad a zviazaný. Plastové vrecia, ktoré sú používané pre tento druh odpadu, musia mať maximálny objem 0,1 m³ a silu minimálne 0,1 mm. Tento odpad je povinnosť zatriediť do kategórie nebezpečný a v súlade s legislatívou s ním nakladať.

5. ZLOŽENIE KRÍZOVÉHO TÍMU

5.1. Krízový štáb bol zriadený v zložení:

Riaditeľka DSS a ZPS SENICA

Manažér kvality poskytovaných sociálnych služieb

Sociálna pracovníčka

Hlavná sestra

Mzdová účtovníčka

Komunikácia so zamestnancami je zabezpečená prostredníctvom mobilných telefónov – zoznam kontaktov je u vedúcich úsekov a u sociálnych pracovníčok, Komunikácia s rodinnými príslušníkmi sa uskutočňuje telefonicky – zoznam kontaktov je u sociálnych pracovníčok.

Kontakty na lekárov a RÚVZ sú k dispozícii na jednotlivých oddeleniach, na ambulancii a u sociálnych pracovníčok.

RÚVZ Senica infolinka: 0907 169 312, 0917 149 459, 034/690 9327

RÚVZ Senica e-mail: se.koronavirus@uvzsr.sk

RÚVZ Trnava infolinka: 0905 903 053

Národné centrum zdravotníckych informácií : 0800 221 234

5.2. Plán krízových opatrení

Ak sa vyskytne krízová situácia a lekár, alebo RÚVZ rozhodne o tom, že klient podozrivý z nákazy, alebo nakazený vírusom COVID-19 nemusí byť hospitalizovaný, ale zostáva naďalej v karanténe umiestnený v zariadení (v prípade miernejších príznakov), musíme postupovať nasledovne:

- Zvolanie krízového štábu a stanovenie krízového plánu.
- Uzatvorenie celého oddelenia (A+B+C blok)
- Ubytovaných klientov oboznámiť, že sa musia zdržiavať na svojich bytových jednotkách s tým, že všetky ich potreby budú zabezpečené.
- Bytová jednotka, v ktorej sa bude nachádzať klient postihnutý nákazou (alebo s podozrením), bude prístupná len zdravotnému personálu za účelom poskytovania opatrovateľskej a ošetrovateľskej starostlivosti a to za prísnych bezpečnostných a hygienických opatrení.
- Pri vchode do izby budú nádoby, alebo mechy na znečistený odpad a bielizeň.
- Tieto nádoby budú pravidelne bezpečne likvidované.
- Budú dodržiavané zvýšené hygienické opatrenia priestorov, plôch, pomôcok (dezinfekcia, použitie germicídneho žiariča)
- Prevádzka oddelenia bude personálne zabezpečená vopred nahlásenými dobrovoľníkmi, alebo aktuálnym tímom zamestnancov, ktorí zostanú na tomto oddelení k dispozícii 24 hodín denne (t.j. nepretržitý pobyt v uzavretom objekte)
- Budú mať zabezpečené jedlo a ubytovanie v bytovej jednotke na prízemí (blok „C“) so samostatným vchodom vedúcim priamo na uzatvorené oddelenie.
- Ostatní zamestnanci, ktorí boli v styku s nakazeným klientom budú v domácej povinnej karanténe.
- Testovanie klientov alebo zamestnancov na COVID-19 sa uskutoční na základe odporúčenia RÚVZ.
- Dodávka materiálu, zdravotných pomôcok, jedla na oddelenie bude zabezpečená za prísnych hygienicko-bezpečnostných opatrení.
- Prísne hygienicko-bezpečnostné pravidlá musia byť dodržiavané aj pri odvoze znečistenej bielizne a likvidácii odpadového materiálu, odvoze vozíka určeného na rozvoz stravy (následná dezinfekcia riadu, aj vozíka po každom rozvoze jedla)
- Činnosti služby v prípade krízového stavu budú zredukované na minimálny rozsah, aby sa zabránilo šíreniu nákazy.

Na každom oddelení sú pripravené balíčky hygienických potrieb a inkontinenčných pomôcok pre prípad hospitalizácie pacienta. Lieky so zoznamom dávkovania, karta poisťenca sú pripravené v ambulancii.

6. PRÍLOHY

1. Kontrolný list informačných a preventívnych opatrení v súvislosti s infekciou COVID-19 (VZOR)

Príloha č. 1 Plánovanie, koordinácia, informovanosť

Opatrenie	termín	zodpovedá	splnené
Vedenie DSS a ZPS Senica má pravidelné stretnutia, operatívne reaguje na situáciu, kontroluje plnenie krízového plánu v prípravnej časti.	denne	riaditeľka	
Vedenie DSS a ZPS Senica určí interný krízový tím pre prípad vzniku karantény v zariadení a iných krízových udalostí. Podmienkou je osobná prítomnosť členov krízového štabu v čase krízy v zariadení.		riaditeľka	
Je vykonávaný denný monitoring vývoja situácie v SR a zahraničí. Sú sledované správy Úradu verejného zdravotníctva SR, MZ SR, MPSVR SR a sú zasielané maximálne 1x denne vedúcim pracovníkom e-mailom.	denne	riaditeľka	
Je pripravený plán krízových opatrení v jednom dokumente, ktorý je k dispozícii vedúcim zamestnancom a krízovému tímu.		riaditeľka	
V prípade potreby je na viditeľnom mieste kontakt na príslušný RÚVZ v prípade potreby konzultácie so žiadosťou o odporúčania postupu pre zariadenie.		vedúca úseku a vedúca strediska	
Zamestnanci sú informovaní o spracovaní krízového plánu. Krízový plán nie je voľne k dispozícii na šírenie medzi zamestnancami z dôvodu zabránenia panike.		vedúca úseku a vedúca strediska	